
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۵۲۹

دور

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۵۳۹، «در» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «در» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «در» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۵۳۹
ریشه	در
تعداد تکرار	۴
تعداد مشتقات	۲
تعداد ریشه مرتبط	۴۹

فهرست مشتقات

۱. دُرِّيُّ (۱) ۲. مِدْرَاراً (۳)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۴۱. مکن (۲)	۳۱. غفر (۱)	۲۱. سمو (۴)	۱۱. جرم (۱)	۱. اخر (۱)
۴۲. نشء (۱)	۳۲. قبل (۱)	۲۲. شجر (۱)	۱۲. جرى (۱)	۲. ارض (۲)
۴۳. نهر (۱)	۳۳. قرن (۲)	۲۳. شرق (۱)	۱۳. جعل (۱)	۳. الله (۴)
۴۴. نور (۶)	۳۴. قوم (۱)	۲۴. شکو (۱)	۱۴. ذنب (۱)	۴. اله (۴)
۴۵. هدی (۱)	۳۵. قوی (۲)	۲۵. شیء (۲)	۱۵. ربب (۱)	۵. انس (۱)
۴۶. هلک (۲)	۳۶. کلل (۱)	۲۶. صبح (۲)	۱۶. رسل (۳)	۶. انن (۱)
۴۷. وقد (۱)	۳۷. کود (۱)	۲۷. ضرب (۱)	۱۷. رئی (۱)	۷. برک (۱)
۴۸. وله (۴)	۳۸. کوکب (۱)	۲۸. ضوء (۱)	۱۸. زجج (۲)	۸. بعد (۱)
۴۹. ولی (۱)	۳۹. مثل (۲)	۲۹. علم (۱)	۱۹. زيت (۲)	۹. تحت (۱)
	۴۰. مسس (۱)	۳۰. غرب (۱)	۲۰. زيد (۱)	۱۰. توب (۱)

فهرست آیات

۱. {الأنعام - ۶} أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَا هُمْ بِدُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ
۲. {هود - ۵۴} وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ
۳. {النور - ۳۵} اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
۴. {نوح - ۱۱} يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا